

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3109/2025
12.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., општина ..., Република ..., чији је пуномоћник Радиша Трифуновић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Марина Ивеља, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 687/24 од 27.11.2024. године, у седници одржаној 12.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 687/24 од 27.11.2024. године у ставовима првом, другом и четвртом изреке, тако што се одбија као неоснована жалба тужиле и потврђује пресуда Основног суда у Вршцу П2 100/24 од 08.08.2024. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженом накнади трошкове ревизијског поступка од 54.000,00 динара, у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П2 100/24 од 08.08.2024. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се туженом забрани приближавање тужилци на удаљености не мањој од 300 метара осим у случајевима судских спорова који подразумевају присуство на рочиштима; даље узнемиравање сваке врсте и контактирања тужилце; приступа простору око места становања тужилце, у периоду од једне године. Тужилца је обавезана да туженом накнади парничне трошкове од 276.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 687/24 од 27.11.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је одређена мера заштите од насиља у породици и забрањено туженом свако даље узнемиравања и угрожавање психичког, односно физичког интегритета и спокојства тужилце. Ставом другим изреке, одлучено је да се мера заштите од насиља одређује у трајању од годину дана од доношења првостепене пресуде 08.08.2024. године, са могућношћу продужења, све док не престану разлози због којих је одређена. Ставом трећим изреке, потврђена је

првостепена пресуда у преосталом делу одлуке о главној ствари и у том делу жалба тужиле као неоснована одбијена. Ставом четвртим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у првостепеној пресуди, тако што је тужени обавезан да тужили накнади парничне трошкове од 265.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу у ком није успео у парници, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и погрешно и непоптуно утврђеног чињеничног стања.

Ревизија је дозвољена по одредбама члана 403. став 2. тачка 1. Закона о парничном поступку- ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и члана 208. Породичног закона („Службени гласник РС“ бр. 18/05 ... 6/15), па је Врховни суд испитао пресуду у побијаном делу у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у браку парничних странака закључном ...2022. године, рођена је ...2022. године малолетна ћерка ВВ. Странке су живе у стану у ..., који је тужени, свештеник ... цркве добио на коришћење. Тужила није била задовољна организацијом породичног живота, а након рођења детета променила је понашање и у лошем психичком стању јануара 2023. године смештена у ... болницу на психијатријско одељење. Тужени је тада суочен са чињеницом да је тужила од раније имала дијагностиковану психијатријску болест, па сматра да је био преварен приликом заснивања заједнице живота. Након изласка из болнице тужила није могла да преузме бригу о малолетној ћерки, па је у ту сврху прешла код њих да живи мајка туженог. Породичне односе су оптерећивале свађе и сукоби, у које су се умешали и родитељи тужиле, па је 07.04.2023. године пријављено насиље у породици. Туженом су изречене хитне мере, које нису продужене. Тужили и њеном оцу су такође изречене хитне мере забране приласка малолетном детету, туженом и његовој мајци ГГ. Мере заштите према малолетној ВВ продужене су према тужили 30 дана, а према њеном оцу годину дана. Након изрицања мера тужили је орган старатељства у ... предложио да је смести са дететом у хранитељску породицу, што је она одбила. Напустила је породични стан, од тог времена живи у ... код својих родитеља. Тужени је није контактирао, није узнемиравао, сам је наставио да врши родитељско право над малолетном ВВ. Према мишљењу Центра за социјални рад у ... нема потребе изрицати мере заштите од насиља у породици.

Са полазиштем на овако утврђене чињенице првостепени суд, позивом на одредбе члана 197. Породичног закона, одбија тужбени захтев, пошто нису испуњени законом прописани услови за изрицање мера заштите. Тужила није пружила доказе да је тужени након 07.04.2023. године предузимао радње, односно акте којима би угрозио њен живот и безбедност, па нема околности које би упућивале на постојање насиља које захтева изрицање мера заштите.

По оцени другостепеног суда, чињеница да се тужилца одселила у другу државу није од утицаја на околности које су томе претходиле, па пошто је у току бракоразводна парница у којој је привременом мером одређен модел оджавања личних односа детета и мајке, а тужилца је пред доктором вербализовала страх од туженог због насиља, по одредбама чланова 197. и 198. Породичног закона оправдано је изрицање мере заштите од даљег узнемиравања и угрожавања психичког, односно физичког интегритета и спокојства тужилце.

По становишту Врховног суда другостепени суд је неправилно применио материјално право, када је нашао да у конкретном случају постоје околности које објективно угрожавају телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужилце.

Насиље у породици је дефинисано одредбом члана 197. став 1. Породичног закона као понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице. Именовани облици насиља одређени су ставом 2. истог члана, уз одредбу да се насиљем у породици сматра и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање које један члан породице испољава према другом члану породице – неименовани облици насиља. Одредбама члана 198. тог закона предвиђене су мере заштите од насиља у породици, уз одређење да се њима привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим чланом породице, као и да мера заштите може трајати највише годину дана. Одредбом члана 199. Закона прописано је да се мера заштите од насиља у породици може продужити све док не престану разлози због којих је она била одређена.

У конкретном случају разјашњено је да је тужилца априла 2023. године напустила породични дом и прешла да живи код својих родитеља у другу државу, да није прихватила понуђену помоћ органа старатељства везано за могућност да самостално врши родитељско право над малолетним дететом, да од тог времена тужени сам врши родитељско право и да на било који начин није узнемиравао тужилцу, па проток времена и просторна дистанца представљају објективни показатељ стабилизације породичних односа у којима нема аката насиља. Страх који је тужилца вербализовала свом доктору у време испољавања психичке болести и чињеница да је у току бракоразводна парница нису довољни за закључак да постоје објективне околности због којих би тужилца трепела страх да јој могу бити угрожени телесни интегритет, душевно здравље или спокојство, па не постоје разлози због којих би мера заштите била одређена. Пошто ни орган старатељства не сматра да је у конкретном случају оправдано изрицање мера заштите од насиља, разлози на којима је првостепени суд засновао одлуку прихватљиви су и за ревизијски суд.

Тужени је постигао успех у ревизијском поступку, па му је на основу одредби чланова 165. став 1. и 154. ЗПП досуђен оправдан трошак од 54.000,00 динара, на име награде за састав ревизије.

Из изнетих разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић